

NOWE KSIĘGI LITURGICZNE NA WIELKI TYDZIEŃ

W marcu ubiegłego roku ukazały się typiczne wydania dwu nowych ksiąg liturgicznych poświęconych liturgii W. Tygodnia: *Ritus simplex Ordinis hebdomadae sanctae instaurati* oraz *Ritus pontificalis Ordinis Hebdomadae Sanctae Instaurati*.

Obydwa te wydania precyzują szereg szczegółów ceremonialnych W. Tygodnia przy odprawianiu obrzędów W. Tygodnia bez asysty oraz w rycie pontyfikalnym, pośrednio jednak podają wykładnię rubryk O. H. S. I. również dla rytu uroczystego.

Ritus simplex OHSI układem swoim naśladuje *Memoriale Rituum*, Benedykta XIV. Gdy jednak *Memoriale Rituum* przewidywało posługę kilku kleryków, *Ritus simplex OHSI* mówi poprostu o ministrantach i bardzo dokładnie opisuje obrzędy W. Tygodnia odprawiane bez asysty.

Poprzednie zarządzenia Stolicy Świętej wymagały posługi trzech względnie czterech ministrantów. *Ritus simplex OHSI* przewiduje posługę sześciu ministrantów i szczegółowo opisuje ich czynności. Przewiduje się również możliwość odprawienia wszystkich nabożeństw z recytacją zamiast śpiewu. Jeżeli obrzędy odprawia się ze śpiewem, okadzanie ołtarza odbywa się nie tylko podczas Mszy Wieczery Pańskiej w W. Czwartek, lecz również w Mszy Drugiej Niedzieli Męki Pańskiej i we Mszy Zmartwychwstania po Wigilii Wielkanocnej. Należy również okadzić księgę Ewangelii podczas procesji ku czci Chrystusa Króla w Niedzielę Palmową. Jeżeli nie ma śpiewaków, ministranci mają recytować na przemian z celebransem hymn *Gloria, laus et honor* w Niedzielę Palmową, *Ubi caritas et amor* w czasie umywania nóg oraz I i IV część *Improperiorum*.

Ritus simplex OHSI podaje również nowe zasady co do zapalania paschału. Należy go zapalać w czasie Mszy i Nieszporów śpiewanych. Można go zapalać w czasie Mszy czytanych z pewną uroczystością (np. recytowanych) oraz w czasie innych czynności liturgicznych.

Ritus pontificalis OHSI normuje obrzędy W. Tygodnia odprawiane w katedrach przez biskupa lub w jego obecności. Przepisy jego zastąpią odpowiednie rozdziały *Caeremoniale Episcoporum*.

Zmiany są następujące:

Dla podkreślenia triumfalnego charakteru procesji z palmami należy użyć w czasie niej kosztownego (*solemnis et pretiosa*) krzyża procesyjnego. Biskup używa mitry kosztownej (*pretiosa*), a w czasie procesji nie błogosławi wiernych.

W czasie Ciemnych Jutrzní ołtarz jest codziennie przygotowany inaczej. Zniesiony został przepis o ukrywaniu ostatniej świecy i czynieniu hałasu przy końcu Laudes.

W W. Czwartek w czasie Mszy z poświęceniem olejów nie trzeba przygotowywać innego kielicha do ablucji jak to przepisywał pontyfikal. W czasie przeniesienia i złożenia N. Sakramentu biskupowi usługują diakon i subdiakon, natomiast prezbiter i diakon asystujący idą za kanonikami. W ten sposób znika jedyny wypadek, w którym rubryki polecały dotykać naczynia zawierającego N. Sakrament bez stuy. Podano przepisy o obnażeniu ołtarza przez biskupa.

W Wielki Piątek biskup od początku używa tronu, natomiast nie nosi w tym dniu pierścienia. Prezbiter i diakoni asystujący w czasie pierwszej części obrzędu wielkopiątkowego oraz przy odsłonięciu krzyża asystują w komżach.

W czasie Wigilii Wielkanocnej biskup osobiście poświęca ogień i paschał, natomiast nie bierze udziału w procesji z wodą chrzcielną. Przy końcu Mszy Zmartwychwstania zamiast zwykłego błogosławieństwa biskup może udzielić błogosławieństwa papieskiego z odpustem zupełnym, przewidzianego na Niedzielę Zmartwychwstania.

Rubryki *Ritus pontificalis OHSI* są bardziej zwarte i jaśniejsze niż rubryki *Caeremoniale Episcoporum*. Widać w nich tendencję do uproszczenia obrzędów dodatkowych i uwypuklenia rzeczy istotnych.

Obydwe książki jako urzędowe księgi liturgiczne dla obrządku rzymskiego mają charakter obowiązujący. Wszystkie opracowania praktyczne liturgii W. Tygodnia muszą je uwzględniać.

O. FRANCISZEK MAŁACZYŃSKI OSB.